

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A V-A CIVILĂ

DECIZIA CIVILĂ Nr. 235/2012
Ședința publică de la 10 Mai 2012

Curtea compusă din:

PREȘEDINTE CARMEN MIHAELA NEGULESCU
JUDECĂTOR MARIANA POPESCU
GREFIER CRISTINA GABRIELA MIGLEȘ

*****

Pe rol pronunțarea asupra apelului formulat de apelanta reclamantă **FORMBY TRADING LIMITED**, împotriva încheierii din 04.06.2008 și a sentinței comerciale nr.5785/09.04.2009, pronunțate de Tribunalul București – Secția a VI – a Comercială în dosarul nr.35969/3/2007, în contradictoriu cu intimații pârâți **SC PENGANA LLC WASHINGTON DC, SC FIER FORJAT M&I SRL și SAVA CĂTĂLIN**.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la 19 aprilie 2012, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta decizie, când, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 26 aprilie 2012, 03 mai 2012 și 10 mai 2012, când a decis următoarele :

CURTEA

Asupra apelurilor de față:

Prin încheierea din 04.06.2008, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a Comercială, în dosarul nr.35969/3/2007, a fost admisă excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Sava Cătălin și s-a dispus disjungerea cererii reconvenționale și formarea unui nou dosar.

Prin sentința comercială nr. 5785/09.04.2009, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a Comercială, în același dosar, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamanta SC Formby Trading Limited în contradictoriu cu pârâții SC Pengana LLC Washington DC, SC Fier Forjat M&I SRL și Sava Cătălin.

Pentru a pronunța soluția din încheierea apelată, instanța de fond a reținut că problema supusă analizei este în primul rând aceea a existenței sau inexistenței abilitării lui Sava Cătălin de a acționa în calitate de reprezentant al societății reclamante la încheierea contractului de cesiune de acțiuni.

Susținerea reclamantei, motivează prima instanță, este că pârâtul Sava nu avea calitatea de mandatar, urmând ca instanța să se pronunțe

prin sentință, asupra validității susținerii reclamantei după administrarea probatoriului necesar în cauză.

S-a mai reținut că motivele expuse de către reclamantă în susținerea cererii sale urmează a fi analizate pe fond de instanță, reclamanta nefiind în niciun mod prejudiciată. Admiterea lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Sava Cătălin este consecința inexistenței în cauză a identității dintre persoana chemată în judecată și persoana având calitatea de parte în raportul juridic dedus judecății.

Soluția pronunțată asupra acestei excepții nu are semnificația respingerii de către instanță a modelului juridic propus de reclamantă, acest model urmând a fi analizând în substanța sa și admis sau respins de instanță prin soluția ce se va pronunța asupra fondului.

În ce privește sentința comercială atacată, nr. 5785/ 09.04.2009, pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut că prin încheierea de la 04.06.2008 instanța a stabilit cadrul procesual, fixând în raport de cererea de chemare în judecată obiectul cererii, acesta constând în analizarea existenței sau inexistenței abilitării lui Sava Cătălin de a acționa în calitate de reprezentant al reclamantei la încheierea contractului de cesiune de acțiuni.

Reclamanta a susținut că mandatarul Sava Cătălin nu a avut niciodată mandat pentru înstrăinarea pachetului de acțiuni, deci contractul este nul absolut pentru inexistența consimțământului reclamantei.

În cauză instanța a reținut că ne aflăm în prezența unui mandat comercial și potrivit articolului 374 Cod comercial „mandatul comercial are ca obiect tratarea de afaceri comerciale pe seama și socoteala mandantului. Mandatul comercial nu se presupune a fi gratuit”. În cazul mandatului comercial, mandatarul, care se confundă cu un prepus al comerciantului, poate îndeplini toate operațiunile necesare comerțului. În acest sens, reglementând mandatul tacit al prepusului, articolului 395 Cod comercial prevede că „față de ce de-al treilea, mandatul tacit al prepusului se socotește general și cuprinde toate actele necesare exercițiului comerțului pentru care este dat. Pentru a fi valabil încheiat contractul de mandat comercial trebuie să îndeplinească condițiile cerute pentru orice contract : consimțământ, capacitatea, obiectul și cauza (articolul 948 Cod civil). Pentru încheierea contractului de mandat comercial, trebuie să fie îndeplinite condițiile de capacitate cerute de lege. Mandatarul trebuie să aibă capacitatea deplină de exercițiu, deoarece trebuie să exprime un consimțământ valabil. Contractul de mandat comercial se încheie cu acordul de voință al mandantului și mandatarului. Contractul de mandat are ca obiect potrivit articolului 374 Cod comercial tratarea de afaceri comerciale, deci obiectul contractului de mandat îl constituie acte juridice, care potrivit legii sunt fapte de comerț.

Din înscrisurile aflate la dosarul cauzei, respectiv autorizația din 10.11.2001, aflată la filele 260-261, rezultă că reclamanta îl numește pe

334

Sava Cătălin reprezentant autorizat al reclamantei în legătură cu afacerile societății comerciale Formby Trading Limited în România. Potrivit acestei autorizații mandatarul va avea puteri depline în materie de efectuare de demersuri și tranzacții în legătură cu deschiderea și operarea de conturi bancare, va putea negocia și semna ori contract comercial în România, va semna orice document legat de activitate companiei, oricând și oriunde va fi necesar. Cu ocazia demersurilor amintite mai sus, mandatarul Sava Cătălin va semna în numele societății și în numele reclamantei și va putea utiliza ștampila societății angajând astfel societatea în mod valabil. Pentru demersurile de mai sus, reclamanta nu va desemna nicio altă persoană, după cum nu va acționa în afara acestui mandat. Acest mandat a fost în vigoare până la data de 20.09.2007, dată la care a fost adusă la cunoștință mandatarului revocarea acestui.

S-a mai reținut că din lecturarea mandatului rezultă că Sava Cătălin avea calitatea și dreptul să negocieze și să semneze orice contract comercial în numele societății și putea utiliza ștampila societății angajând astfel societatea în mod valabil.

Actele juridice făcute de organele persoanei juridice, în limitele puterilor ce le-au fost conferite sunt actele persoanei juridice însăși.

Potrivit articolului 72 din Legea nr.31/1990 obligațiile și răspunderea administratorilor sunt reglementate de dispozițiile referitoare la mandat și de cele special prevăzute de această lege. În sensul dispozițiilor menționate, administratorii nu sunt simplii mandatar, ci organe prin care societatea stabilește raporturi juridice cu terții. Prin urmare în prezenta cauză administratorul societății comerciale reclamante are calitatea de reprezentant legal. Contractul de mandat comercial din prezenta cauză îndeplinește condițiile de validitate impuse de articolului 948 Cod civil, iar mandatarul Sava Cătălin a executat mandatul cu care a fost împuternicit de către mandatară reclamantă, respectiv a încheiat contractele de cesiune de acțiuni în limitele stabilite prin contractul de mandat.

Susținerea reclamantei în sensul că mandatarul Sava Cătălin avea nevoie de un mandat special, sau o procură autentică nu poate fi primită în cauză întrucât acesta avea calitatea de administrator al societății mandante și deci de reprezentant legal al acesteia, mai reține prima instanță.

Prin înscrisurile aflate la dosarul cauzei rezultă că cesiunea din data de 16.06.2007 a fost confirmată la aceeași dată de către SC Apromatco SA, iar pârâta SC PENGANA LLC Washington DC, a fost înscrisă în registrul acționarilor. Confirmarea acestei operațiuni a intervenit și în arhiva electronică de garanții mobiliare a contractului de cesiune dintre reclamantă și pârâta se PENGANA LLC Washington DC.

Cel de-al doilea motiv de nulitate invocat de reclamantă se referă la faptul că cel de-al doilea contract de cesiune de acțiuni încheiat la

12.07.2007 este nul absolut pentru cauză ilicită întrucât părțile contractante cunoșteau sau prin minime diligențe puteau să cunoască faptul că la data semnării actului cedentul nu are calitate de proprietar al pachetului de acțiuni Apromatco.

În legătură cu acest capăt de cerere tribunalul reține că reclamanta nu a dovedit caracterul ilicit al cauzei la încheierea contractului de cesiune acțiuni din 12.07.2007, la acea dată pârâta a cumpărat de la proprietarul SC PENGANA LLC Washington DC, pachetul majoritar de acțiuni Apromatco pe care aceasta îl dobândise la data de 16.06.2007 prin contractul de cesiune de acțiuni în temeiul articolului 969 Cod civil.

De asemenea instanța reține că părțile au fost de bună credință la încheierea contractelor de cesiune, nu există intenția de fraudare și nici o cauză ilicită atâta vreme cât mandatarul Sava Cătălin a avut calitatea de reprezentant legal care a încheiat contractul cu terțe persoane în numele și pe seama mandantului, având și calitatea de administrator al societății mandante și, deci de reprezentant legal.

Mandatul administratorului societății comerciale a fost revocat la data de 20.09.2007.

Tribunalul reține că în cauză reclamanta nu a probat cauza ilicită la încheierea contractului de cesiune de acțiuni din 12.07.2007 dintre cele două pârâte. Cauza încheierii acestui contract este licită, scopul fiind dobândirea dreptului de proprietate asupra pachetului majoritar de acțiuni Apromatco pentru pârâta Fier Forjat M&I SRL și plata acțiunilor pentru pârâta SC PENGANA LLC Washington DC. Totodată, instanța reține că prin încheierea celui de-al doilea contract de cesiune nu s-au încălcat bunele moravuri sau ordinea de drept, norme civile imperative care ocrotesc un interes general.

De asemenea tribunalul mai reține că în cauză transmiterea de acțiuni este o operațiune comercială permisă de lege, cauza, fiind ilicită când vin în contradicție cu normele imperative ale legii.

Împotriva încheierii din 04.06.2008 și a sentinței comerciale 5785/09.04.2009, a declarat apel în termenul legal, motivat, apelanta reclamantă SC Formby Trading Limited care le-a criticat pentru nelegalitate și netemeinicie, invocându-se în motivele de apel următoarele aspecte:

- S-a invocat excepția necompetenței jurisdicționale a instanțelor din România, sens în care s-a solicitat admiterea acesteia, iar în temeiul articolului 297 alineat 2 Cod procedură civilă raportat la articolul 157 din Legea nr. 105/1992, anularea hotărârilor apelate și respingerea cererii de chemare judecată ca nefiind de competența instanțelor române.

- În ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Sava Cătălin, s-a solicitat respingerea acesteia, desființarea hotărârilor apelate și trimiterea cauzei spre rejudecare, conform articolului 297 alineat 1 Cod procedură civilă.

Motivul de nulitate invocat pentru cererea privind constatarea nulității absolute a contractului de cesiune de acțiuni ale SC Apromatco

SA din 16.06.2007 este lipsa consimțământului apelantei la data angajării raportului juridic de drept substanțial.

335

Lipsa consimțământului este fundamentată pe lipsa mandatului special acordat de apelantă pârâtului Sava Cătălin pentru vânzarea a 702.609 acțiuni, reprezentând 75,5% din capitalul social al SC Apromatco SA, ce fac obiectul contractelor deduse judecății, împrejurare în care cererea apelantei reclamante, motivează aceasta, trebuia examinată în contradictoriu cu pârâtul, care s-a pretins mandatarul reclamantei la semnarea actului de cesiune.

Lipsa voinței juridice a cedentului ca motiv de invalidare a contractului, urma a fi reținută în raport de convența intimatelor societăți cu Sava Cătălin, în sensul în care aceștia știau că nu acționează ca mandatar acționând, in facto, în nume propriu, fără consimțământul titularului dreptului acționarial.

De altfel, în susținerea excepției, intimatul pârât a depus trei procuri emise de către apelantă, însă acestea au ca obiect cumpărarea acțiunilor SC Apromatco SA de către apelanta și nu înstrăinarea acestora din patrimoniul apelantei reclamante.

Calitatea procesuală pasivă se determină în concret, în raport de obiectul litigiului și de împrejurările de fapt și de drept expuse în acțiune, iar, în speță, aparține persoanelor care au încheiat acest act cu încălcarea dispozițiilor articolului 948 Cod civil și nesocotirea a normelor privind ordinea publică și bunele moravuri.

Legitimitatea procesuală pasivă nu presupune exclusiv existența unei obligații incluse în conținutul raportului juridic de drept substanțial dedus judecății, întrucât între calitatea procesuală și calitatea de parte contractantă în actul juridic dedus judecății nu se poate pretinde că există întotdeauna identitate perfectă.

Instanța trebuia să verifice dacă pârâtul este cel ce a încălcat sau nesocotit dreptul substanțial dedus judecății, ipoteză în care acesta are calitate procesuală pasivă, întrucât nu a acționat ca mandatar ci, în mod fraudulos, pentru sine.

Pe fondul cauzei, apelanta reclamantă a invocat nulitatea absolută a contractului de cesiune de acțiuni ale SC Apromatco SA atestat sub nr. 61/16.06.2007 de către avocat Marin Vasile. Consideră că contractul este nul absolut pentru inexistența consimțământului apelantei reclamante, fiind astfel încălcată condiția esențială și de fond privind manifestarea voinței juridice, prevăzute de dispozițiile articolului 948 alineat 1 punctul 2 Cod procedură civilă.

Astfel cum rezultă din textul contractului criticat, în numele reclamantei, ca cedent, a semnat Sava Cătălin, persoană care nu a avut niciodată mandat pentru înstrăinarea pachetului de acțiuni în discuție. De altfel, în contract nu este indicată nicio procură în baza căreia s-ar fi făcut dovada de reprezentare, la data perfectării actului, deși contractul a fost atestat prin avocat Marin Vasile.

Sava Cătălin nu a fost niciodată administrator al societății apelante având un mandat limitat acordat în 2001 pentru a reprezenta doar pentru acte de conservare și administrare a intereselor sale în România și punctual două mandate acordate pentru a cumpăra acțiuni ale SC Apromatco SA în numele și pentru apelantă, emise în 2005 și 2007 (filele 262, 267 vol. I fond).

Procura reținută de către judecătorul fondului reprezintă numai un mandat general pentru operațiunile cerute, în vederea conservării intereselor și afacerilor apelantei în România (fila 122 vol. I). Astfel, mandatul a fost acordat „în legătură cu afacerile societății” în materie de efectuare de demersuri și tranzacții în legătură cu deschiderea și operarea conturilor bancare, angajarea unor consultanți și avocați și negocierea contractelor comerciale legate de activitatea companiei.

Ori, în ce privește această primă procură emisă în 2001, caracterul de mandat general rezultă atât din conținutul procurii, cât și din împrejurarea ca pentru toate actele de dispoziție, societatea apelantă a acordat fără excepție, mandate speciale, aprobate în AGA și apostilate, conform Convenției de la Haga din 1961 (filele 123, 124, vol. I).

Mai mult, procura generală din 10.11.2001 a fost revocată implicit, odată cu emiterea mandatelor din 2005 și 2007, care în afara obiectului special privind „cumpărarea” de acțiuni SC Apromatco SA în numele și pentru societatea apelantă, acopereau și aspecte legate de actele de conservare și administrare privind afacerea și intereselor apelantei. În general, în România (filele 123, 124 vol. I fond).

Revocarea implicită este opozabilă părâtelor începând cu data de 14 iunie 2005 prin înscrierea mandatului special (fila 262, vol. I) la registrul comerțului.

Pârâta intimată Pengana LLC se pretinde a fi în eroare comună și invincibilă la data de referință 16.06.2007, însă ca orice dobânditor de bună credință pentru a putea opune aparența generatoare de drept, avea obligația in jure de a verifica titlul de proprietate al societății noastre, la data cesiunii.

Ori, în acest titlu al apelantei din 2005, privind dobândirea acțiunilor în discuție, este menționat mandatul special acordat lui Sava Cătălin pentru cumpărarea drepturilor.

Astfel, i-a devenit opozabil pârâtei Pengana LLC faptul că Sava Cătălin a acționat la cumpărare în baza unui mandat special, eliberat de AGA a Formby Trading Limited în 14 iunie 2005 nefiind, evident, o operațiune curentă care s-ar fi putut realiza în baza procurii generale din 2001.

Prin urmare, mandatul din 2001, nu putea fi înțeles, la nivelul subiectiv, de către pârâta Pengana LLC ca fiind suficient pentru acte de dispoziție, câtă vreme pe de o parte, abia în 2005 apelanta a devenit proprietară a acțiunilor în discuție, iar pârâta Pengana LLC știa sau putea să cunoască faptul că la data cumpărării acțiunilor în anul 2005,

Sava Cătălin a acționat în baza unui mandat special emis în acest sens, în 14.06.2005.

Societatea apelantă nu a dat nici un mandat pentru acte de indisponibilizare sau de grevare cu sarcini a elementelor din patrimoniu, în favoarea Pengana LLC, nefiind emisă nicio hotărâre AGA în acest sens.

Pârâtele sunt în eroare când pretind că nu era necesar mandat special la înstrăinarea acțiunilor deținute de apelantă la Apromatco, confundând, de facto, activitățile comerciale ale apelantei, cu actele de înstrăinare a elementelor din patrimoniul său (fila 2, vol. II, răspuns întrebare 1 și 2 interogatoriu pentru Pengana).

Pârâta Pengana pretinde eronat ca înstrăinarea elementelor din patrimoniu reprezintă o „operațiune comercială curentă”.

Operațiunile comerciale curente presupun exclusiv activitățile apelantei efectuate pentru realizarea obiectului de activitate și nu includ actele de înstrăinare a resurselor de patrimoniu (capital, fond de comerț, active imobiliare sau mobiliare, cum sunt și drepturile acționariale în discuție) (interogatoriu Pengana fila 320 Vol. I și fila 2 vol. II).

Sava Cătălin a avut mandat pentru a trata afaceri, în vederea îndeplinirii obiectului de activitate, însă nu a avut mandat pentru înstrăinarea elementelor ce compun patrimoniul subscrisei.

Față de cele arătate, nu poate fi reținută ca exprimată voința juridică a societății apelante la data perfectării contractului atestat sub nr. 61/16.06.2007 de către avocat Marin Vasile întrucât în cauză, nu s-a făcut dovada existenței unui mandat special acordat semnatarului Sava Cătălin, pentru înstrăinarea acțiunilor apelantei deținute la APROMATCO SA.

Apelanta reclamantă a mai invocat că în ce privește nulitatea absolută a contractului de cesiune de acțiuni ale SC APROMATCO SA atestat sub nr. 72/ 12.07.2007 de către avocat Marin Vasile, privind părțile Pengana LLC Washington DC, cedent și SC Fier Forjat M&I SRL, într-un contract translativ de drepturi vânzătorul (cedentul) trebuie să fie titularul dreptului transmis, întrucât nimeni nu poate da mai mult decât are, conform principiului „nemo dat quod non habet sau nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet”.

În speță, contractul încheiat între pârâte, datat la 12.07.2007 este nul absolut pentru cauza ilicită, întrucât ambele părți contractante cunoșteau sau prin minime diligențe puteau să cunoască faptul că la data semnării actului cedentul nu are calitate de proprietar al pachetului de acțiuni Apromatco, obiect derivat al contractului.

Cedenta Pengana LLC nu a fost niciodată înregistrată în registrele de publicitate ale Oficiului Național al Registrului Comerțului și SC APROMATCO SA, împrejurare în care actul datat la 12.07.2007 este o operațiune speculativă, care încalcă dispozițiile articolului 98 alineat 2 din Legea nr. 31/1990 și articolul 1 Protocolul 1 al Convenției CEDO,

circumscrisă fiind instituției vânzării bunului altuia, nulitatea absolută operând în temeiul lui *frauda omnia curuppit*.

Mai mult, acest aspect este subsecvent primului contract criticat, respectiv cel din 16.06.2007, împrejurare în care, ca efect al nulității acestuia i se aplica principiul *resolute jure dantis resolvitur ius accipientis*.

Efectul nulității nu poate fi înlăturat decât în cazul subdobanditorului de bună credință, ori în speță, pârâta Fier Forjat cunoștea sau putea să cunoască prin minime diligențe faptul că apelanta era la data de 12.07.2007 titularul dreptului acționarial pretins cesionat (articolul 98 alineat 2 din Legea nr. 31/1990) având în vedere operațiunile de publicitate care se fac cu privire la acționariatul societăților comerciale, conform Legii nr. 26/1990, precum și faptul că însăși autoarea sa Pengana LLC la data de 26.06.2007 îi recunoaște apelantei dreptul de proprietate asupra pachetului majoritar de acțiuni Apromatco, în discuție.

Apelanta reclamantă a depus și un memoriu de motivare a apelului, incluzând și o completare a motivelor de apel.

Relativ la motivele suplimentare de apel și primul motiv de apel inițial formulate și depuse, care vizează excepția necompetenței jurisdicționale a instanțelor din România, în ședința publică din 21.01.2010, în fața instanței de apel, apelanta reclamantă a apreciat că nu mai înțelege să susțină primul motiv de apel, anterior menționat, având în vedere că instanțele române au competență jurisdicțională.

S-a mai precizat că a înțeles apelanta să atace atât încheierea din data de 04.06.2009, prin care s-a admis excepția lipsei calității procesuale pasive, cât și încheierea din 11.03.2009, prin care s-a respins cererea de recuzare.

În ce privește încheierea apelată din data de 11.03.2009, în ședința publică din 21.01.2010, Curtea a admis excepția invocată din oficiu și a constatat ca fiind tardiv apelul declarat împotriva încheierii din 11.03.2009, prin care s-a respins cererea de recuzare.

În apel, s-au depus întâmpinări de către toți intimații pârâți.

În cursul apelului, intimata pârâtă SC Pengana LLC Washington DC a invocat excepția invocată din oficiu și a constatat ca fiind tardiv apelul declarat împotriva încheierii din 11.03.2009, prin care s-a respins cererea de recuzare.

În apel, s-au depus întâmpinări de către toți intimații pârâți.

În cursul apelului, intimata pârâtă SC Pengana LLC Washington DC a invocat excepția lipsei calității sale procesuale pasive, motivat de faptul că la data de 07.04.2011, potrivit certificatului apostilat emis de Guvernul Districtului Columbia, a fost desființată această societate pârâtă, în urma ei nemaexistând proprietari, drepturi sau obligații.

S-a mai invocat că în aceste condiții, personalitatea juridică a acestei societăți a încetat în urma desființării sale, că nu mai are folosința drepturilor procesuale și că nu mai poate figura ca parte în

acest proces. Din momentul radierii societății, menționează intimata pârâtă, încetează personalitatea juridică cu consecința încetării identității între societatea comercială și subiectul raportului juridic dedus judecării, pârâta nemaivând capacitate de exercițiu și prin urmare nici calitate procesuală pasiva.

În apel, și intimata pârâtă SC Fier Forjat M&I SRL a invocat excepția lipsei calității sale procesuale pasive, având în vedere că începând cu data de 14.05.2010, nu mai este titulara dreptului asupra celor 702.609 acțiuni nominative dematerializate aparținând SC Apromatco SA, așa cum rezultă din Procesul verbal de adjudecare directă din 14.05.2010, prin care acțiunile mai sus-menționate au fost adjudecate de către Pengana LLC în cadrul dosarului de executare nr. 500/2010.

S-a mai invocat că acordul de executare exprimat de intimata pârâtă SC Fier Forjat M&I SRL este rezultatul direct al activării pactului comisoriu de gradul IV și al rezoluției pronunțate în drept, fără punere în întârziere conform articolului 4 paragraful 2 din contractul de Cesiune de acțiuni nr. 72/12.07.2007 pentru neplata restului datorat în termenul contractual stabilit de părți.

Examinând apelul declarat de către apelanta reclamantă FORMBY TRADING LIMITED împotriva încheierii din 04.06.2008 și a sesizării comerciale nr. 5785/09.04.2009, ambele pronunțate de Tribunalul București, Secția a VI-a Comercială, excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatelor pârâte SC Pengana LLC Washington DC și SC Fier Forjat M&I SRL invocată de către acestea, în raport cu actele și lucrările dosarului, cu acestea, în raport cu actele și lucrările dosarului, cu motivele invocate, cu dispozițiile articolului 294, articolului 296 Cod procedură civilă, ale articolului 137 Cod procedură civilă și celelalte prevederi legale incidente în cauză, Curtea reține următoarele:

În speță, prin cererea introductivă, înregistrată pe rolul Tribunalului București, Secția a VI-a Comercială la data de 19.10.2007, reclamanta FORMBY TRADING LIMITED a solicitat în contradictoriu cu pârâții SC Pengana LLC Washington DC și SC Fier Forjat M&I SRL și Sava Cătălin, să se constate nulitatea absolută a contractului de cesiune de acțiuni ale SC Apromatco SA, încheiat la data de 16.06.2007 între reclamantă în calitate de cedent și SC Pengana LLC Washington DC în calitate de cesionar, contract certificat sub nr. 61/16.06.2007 de avocat Marin Vasile, pentru lipsa consimțământului, precum și nulitatea absolută a contractului de cesiune de acțiuni ale SC Apromatco SA, încheiat la data de 12.07.2007, între SC Pengana LLC Washington DC în calitate de cedent și SC Fier Forjat M&I SRL în calitate de cesionar (nr. 72/12.07.2007), pentru cauză ilicită.

Prin încheierea apelată, pronunțată în data de 04.06.2008, s-a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Sava Cătălin, precum și disjungerea cererii reconvenționale și formarea unui nou

dosar, apelanta criticând soluția pronunțată de instanța de fond sub aspectul excepției.

Criticile apelantei sub aspectul acestei excepții sunt nefondate.

Astfel, calitatea procesuală presupune existența unei identități între reclamant și cel care este titularul dreptului din raportul juridic dedus judecării (calitate procesuală activă), precum și între pârât și cel obligat în același raport juridic (calitate procesuală pasivă).

Spre deosebire de capacitatea procesuală, care se apreciază în general, pentru o anumită categorie de persoane, calitatea procesuală se determină în concret, „la speță”, în raport de litigiul dedus judecării.

Altfel spus, numai o anumită persoană poate fi reclamantă, respectiv pârâtă, în cadrul raportului juridic litigios, iar uneori, din diverse rațiuni, legiuitorul recunoaște legitimare procesuală și altor persoane sau organe decât titularul dreptului.

În speță, Sava Cătălin nu are calitate procesuală pasivă, neexistând identitate între persoana chemată în judecată în judecată și persoana având calitate de parte în raportul juridic dedus judecării, având în vedere că prin cererea introductivă, reclamanta a solicitat să se constate nulitatea absolută a doua contracte de cesiune acțiuni (nr. 61/16.06.2007 și nr. 72/12.07.2007), contracte încheiate între reclamanta apelanta și SC Pengana LLC Washington DC (cel cu nr. 61/16.06.2007) și între SC Pengana LLC Washington DC și SC Fier Forjat M&I SRL(cu nr. 72/12.07.2007), toate părțile din contracte figurând ca părți în proces, iar Sava Cătălin este o terță persoană față de raportul juridic civil dedus judecării.

Pentru aceste considerente, Curtea va respinge apelul declarat împotriva încheierii din 04.06.2008, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a Comercială.

În ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a intimetei pârâte SC Pengana LLC Washington DC, invocată în apel, Curtea o va respinge pentru următoarele motive: în afara aspectelor teoretice relativ la calitatea procesuală, mai sus-expuse, instanța de apel mai reține și faptul că în motivarea acestei excepții s-a invocat că la data de 07.04.2011, potrivit Certificatului apostilat, emis de Guvernul Districtului Columbia, a fost desființată societatea Pengana, în urma ei nemaexistând proprietăți, drepturi sau obligații și că în aceste condiții, personalitatea juridică a acestei societăți a încetat (în urma desființării), astfel că nu mai are folosința drepturilor procesuale și nu mai poate figura ca parte în proces.

S-a mai motivat că din momentul radierii societății, încetează personalitatea juridică, cu consecința încetării identității între societate și subiectul raportului juridic dedus judecării, această societate nemaivând capacitate de exercițiu și prin urmare nici calitate procesuală în proces.

Pentru soluționarea acestei excepții a lipsei calității procesuale pasive a pârâtei intimete SC Pengana, având în vedere că s-a invocat dizolvarea acestei societăți cu consecința pierderii capacității de

folosință, Curtea a solicitat informații asupra dreptului străin prin Ministerul Justiției, în sensul dacă dispozițiile legii aplicabile în Districtul Columbia, la momentul dizolvării, cu privire la societățile comerciale care au în denumirea lor Sigla LLC, prevăd încetarea capacității de folosință (încetarea persoanei juridice) și comunicarea în extras a conținutului dispozițiilor legale aplicabile la data dizolvării. 07.04.2011.

În speță, însă, din relațiile comunicate prin Ministerul Justiției, care a solicitat prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, Ambasadei României în SUA, să facă demersurile necesare pentru obținerea informațiilor juridice solicitate, dând curs acestora, coroborat cu toate celelalte probe administrate, nu rezultă în mod expres din această legislație aplicabilă speței relativ la dizolvare și lichidare, că în urma dizolvării (SC Pengana) a încetat capacitatea de folosință a acesteia (încetarea persoanei juridice), că după dizolvare nu mai există entitate juridică, Curtea neputând interpreta în acest sens juridic, producător de consecințe juridice, făcând abstracție de o întreagă legislație străină care le poate reglementa, în cauză însă, nedovedindu-se că instituția juridică a capacității de exercițiu și de folosință sunt reglementate de legislația Districtului Columbia și în ce condiții și cu ce consecințe, și nereieșind că nu există cerința radierii.

Pentru considerentele expuse, Curtea va respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a intimetei pârâte SC Pengana LLC Washington DC.

Sub aspectul excepției lipsei calității procesuale pasive a intimetei pârâte SC Fier Forjat M&I SRL, instanța de apel reține că aceasta a invocat faptul că începând din data de 14.05.2010 nu mai este titulara dreptului asupra celor 702.609 acțiuni nominative dematerializate aparținând SC Apromatco SA, așa cum reiese din procesul verbal de judecată directă din 14.05.2010, prin care aceste acțiuni au fost adjudecate de către SC PENGANA LLC WASHINGTON DC, iar acordul de executare exprimat de intimata pârâtă SC Fier Forjat M&I SRL este rezultatul direct al activării pactului comisoriu de gradul IV și al rezoluționării de drept, fără punere în întârziere, conform articolului 4 paragraf 2 din Contractul de cesiune de acțiuni nr. 72/ 12.07.2007, încheiat între cedentul Pengana și cesionarul SC Fier Forjat, pentru neplata restului de preț în termenul contractual stabilit de părți.

Curtea apreciază că în cauză nu operează această excepție, față de următoarele considerente: în speță, instanța a fost investită cu o acțiune având ca obiect și nulitatea absolută a contractului de cesiune acțiuni nr. 72/12.07.2007.

Faptul că ulterior, la data de 14.05.2010, (în cursul procesului) s-a încheiat un proces verbal de judecată directă a celor 702.609 acțiuni nominative dematerializate ale SC Apromatco SA, nu are relevanță asupra transmiterii dreptului de proprietate, cum s-a invocat, întrucât potrivit dispozițiilor articolului 98 alineat 1 teza a II-a din Legea nr. 31/1990, dreptul de proprietate asupra acțiunilor nominative emise în

formă dematerializată se transmite prin declarație făcută în registrul acționarilor, semnată de cedent și de cesionar sau de mandatarii lor, nefăcându-se această dovadă.

Pe de altă parte, intimata pârâtă SC Fier Forjat a motivat că procesul verbal de judecare directă ar fi rezultatul activării pactului comisoriu de gradul IV și al rezoluției de drept, fără punere în executare, conform articolului 4 paragraful 2 din contractul mai sus-menționat, nr. 72/12.07.2007, ori în cauză s-a solicitat tocmai nulitatea acestui contract (anterior judecării directe), iar nulitatea este o cauză de ineficacitate a actului juridic concomitentă cu momentul întocmirii acestuia, pe când rezoluțiunea poate interveni doar în cazul unui act juridic valabil încheiat, în speță, solicitându-se tocmai nulității contractului mai sus-menționat (litigios la data încheierii procesului verbal de judecare directă).

Pentru considerentele expuse, Curtea urmează să respingă excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatei pârâte SC Fier Forjat M&I SRL.

În ce privește apelul declarat de către reclamanta Formby Trading Limited împotriva sentinței comerciale nr. 5785/09.04.2009, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a Comercială, Curtea îl apreciază ca fiind fondat, având în vedere următoarele motive: în cauză s-a solicitat să se constate nulitatea absolută a contractelor de cesiune de acțiuni ale SC Apmatco SA cu nr. 61/16.06.2007 și nr. 72/12.07.2007, pentru lipsa consimțământului în cazul primului contract (nr. 61) și pentru cauză ilicită, în cazul celui de-al doilea (nr. 72).

Primul contract de cesiune de acțiuni, cu nr. 61/16.06.2007, a cărui nulitate absolută se solicită a se constata, s-a încheiat între reclamanta apelantă Formby Trading Limited în calitate de cedent și SC Pengana LLC Washington DC în calitate de cesionar reclamanta invocând prin cererea introductivă că acest contract, încheiat în numele reclamantei de către Sava Cătălin, este nul absolut pentru inexistența consimțământului reclamantei, în sensul că aceasta nu și-a exprimat consimțământul în vederea cesiunii acțiunilor, fiind astfel încălcată condiția esențială și de fond privind manifestarea voinței juridice, conform dispozițiilor articolului 948 alineat 1 punctul 2 Cod civil.

Cu privire la „mandatul” dat de către reclamantă lui Sava Cătălin, Curtea reține că la dosarul cauzei (filele 122, 123, 124 din dosarul de fond – vol. I) au fost depuse : autorizația din 10.11.2001, autorizația din 14.06.2005 și procura din 04.04.2007.

Din autorizația emisă la data de 10.11.2001, nu rezultă că Sava Cătălin a avut mandat special pentru înstrăinarea pachetului de acțiuni în cauză, din conținutul acesteia reieșind că Sava Cătălin a fost autorizat cu caracter general, în sensul celor menționate în conținutul autorizației, nereieșind în mod expres mandatul său special de înstrăinare a acțiunilor, operațiunea de înstrăinare fiind un act de dispoziție, cu atât mai mult cu cât prin „mandatele” ulterioare, respectiv cele din 14.06.2005

și 04.04.2007, același Sava Cătălin a fost mandatat special pentru achiziționarea acțiunilor și respectiv cumpărarea de acțiuni (cum se menționează expres în conținutul autorizației din 14.06.2005 și al procurii din 04.04.2007).

Astfel, dacă în cazul achiziționării / cumpărării de acțiuni s-a emis mandat special, cu atât mai mult în cazul înstrăinării s-ar fi emis acest mandat special de către reclamanta apelantă, pentru acest act de dispoziție, nefiind însă cazul în speță.

Curtea mai reține și faptul că în mod greșit s-a apreciat de către prima instanță că Sava Cătălin nu avea nevoie de un mandat special, întrucât acesta avea calitatea de reprezentant legal al apelantei reclamante, motivat de faptul că, reține Curtea, potrivit legislației cipriote, Sava Cătălin nu avea calitatea de reprezentant legal.

Astfel, cu privire la calitatea de reprezentant legal, în cursul apelului, Curtea a declanșat procedura privind cererea de informații asupra dreptului străin (Convenția Europeană în domeniul informației asupra dreptului străin, 1968), solicitându-se Ministerului Justiției al Republicii Cipru a se comunica care este conținutul dispozițiilor din legea cipriotă privind regimul juridic al reprezentării legale a societăților comerciale înregistrate în Cipru, în a căror denumire există termenul Limited, prin organele sale statutare.

Potrivit răspunsului primit de la autoritățile cipriote competente (fila 83 vol. 3- dosar CAB și fila 15 vol. 4 dosar CAB), conform legislației cipriote, Legea Societăților din Cipru, Cap. 113, reprezentantul legal al unei societăți cu răspundere limitată este Consiliul de administrație.

Pe cale de consecință, potrivit legislației cipriote, Sava Cătălin nu avea calitatea de reprezentant legal al reclamantei, așa cum greșit s-a reținut de către instanța de fond, astfel că, pentru înstrăinarea acțiunilor reclamantei deținute la SC Apromatco SA, Sava Cătălin avea nevoie de un mandat special de la reprezentanții legali ai apelantei reclamante.

Consimțământul este condiția esențială, de fond și generală a actului juridic civil, care constă în hotărârea de a încheia un act juridic civil manifestată în exterior.

Din punct de vedere terminologic, termenul „consimțământ” are fie înțelesul de voință exteriorizată a uneia dintre părțile actului bilateral ori a autorului actului unilateral, fie sensul de acord de voință.

Între consimțământ și voință juridică există o corelație de tipul „parte-întreg”, actul juridic civil fiind manifestarea de voință cu intenția de a produce efecte juridice, iar voința, sub aspect juridic, este complexă, în structura sa intrând două elemente: consimțământul și cauza sau scopul.

Pentru considerentele expuse, în cauză nu se poate reține ca fiind exprimată voința juridică a apelantei reclamante la data perfectării contractului de cesiune de acțiuni ale SC Apromatco SA, nr. 61/16.06.2007, acest contract fiind lovit de nulitate absolută pentru lipsa consimțământului (articolul 948 alineat 1 punctul 2 Cod civil).

În ce privește nulitatea absolută a contractului de cesiune de acțiuni ale SC Apromatco SA, nr. 72/12.07.2007, încheiat între SC Pengana LLC Washington DC, în calitate de cedent și SC Fier Forjat M&I SRL, în calitate de cesionar, pentru cauză ilicită, Curtea reține următoarele: cauza actului juridic civil sau scopul este acel element al actului juridic civil, care constă în obiectivul urmărit la încheierea unui asemenea act.

Cauza actului juridic civil, pentru a fi valabilă, trebuie să îndeplinească, cumulativ următoarele condiții: să existe, să fie reală și să fie licită și morală.

În speță, s-a invocat cauza ilicită, iar a treia condiție de valabilitate a cauzei (să fie licită și morală) este prevăzută expres de articolul 966 Cod civil: „ obligația .... nelicită nu poate avea niciun efect”, iar conținutul acestei condiții este precizat de articolul 968 Cod civil.

Curtea mai reține și faptul că „ilicit” poate fi doar scopul mediat, numit și scopul actului juridic și care constă în motivul determinat al încheierii unui act juridic civil.

Într-un contract translativ de drepturi, vânzătorul (cedentul) trebuie să fie titularul dreptului transmis, întrucât nimeni nu poate da mai mult decât are.

În cauză, contractul de cesiune de acțiuni nr. 72/12.07.2007 este nul absolut pentru cauză ilicită, motivat de faptul că ambele părți contractante cunoșteau sau puteau să cunoască (prin diligențe minime) faptul că la data semnării actului, cedentul nu are calitatea de proprietar al acțiunilor SC Apromatco SA (cedent fiind SC Pengana LLC Washington DC).

Potrivit dispozițiilor articolului 98 alineat 1 din Legea nr. 31/1990, transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor nominative emise în formă dematerializată se realizează prin declarație făcută în registrul acționarilor, semnată de cedent sau cesionar sau de mandatarii lor, în cauză însă, nu s-a făcut dovada că în registrul acționarilor s-a făcut o astfel de mențiune.

Din adresa nr. 63809/04.12.2007, emisă de către Depozitarul Central, rezultă că se comunică SC Fier Forjat M&I SRL faptul că nu figurează ca deținătoare de acțiuni ale SC Apromatco SA.

La data încheierii contractului de 12.07.2007, apelanta reclamantă era înregistrată ca acționar majoritar al SC Apromatco SA atât în evidențele Apromatco SA, cât și în evidențele Oficiului Național al Registrului Comerțului, cedenta SC Pengana LLC Washington DC nefiind înregistrată în aceste registre de publicitate.

Curtea mai poate reține în speță aspectul invocat de către intimata pârâtă SC Fier Forjat M&I SRL, în sensul că a fost de bună credință la momentul încheierii contractului de cesiune din 12.07.2007, neputându-se reține că această societate pârâtă are calitatea subdobanditorului de bună – credință, întrucât pe de o parte, SC Fier Forjat M&I SRL cunoștea sau putea să cunoască, prin minime diligențe faptul că la data de

12.07.2007, apelanta reclamantă era titulara dreptului pretins cesionat, iar de pe altă parte, intimata pârâtă avea acces și putea să verifice și chiar trebuia să verifice și chiar trebuia să verifice registrul acționarilor ținut conform statutului din 2007 de către societatea de registru. 34

Mai mult, acest contract din 12.07.2007, este subsecvent primului contract de cesiune de acțiuni din 16.06.2007, în legătură cu care Curtea a reținut anterior că este lovit de nulitate absolută, motive pentru care, ca efect al nulității acestuia i se aplică principiul „resolution jure dantis, resolvitur jus accipientis”, neputându-se reține că SC Fier Forjat M&I SRL se afla în ipoteza subdobânditorului de bună – credință pentru înlăturarea efectelor nulității absolute.

Pentru toate motivele mai sus-reținute, Curtea apreciază că este lovit de nulitate absolută și contractul de cesiune de acțiuni, nr.72/12.07.2007, pentru cauză ilicită.

Pentru toate considerentele expuse, Curtea urmează să respingă excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatelor pârâte SC Pengana LLC Washington DC și SC Fier Forjat M&I SRL, iar în temeiul dispozițiilor articolului 296 Cod procedură civilă va respinge apelul declarat împotriva încheierii din 04.06.2008, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a Comercială și va admite apelul declarat împotriva sentinței comerciale nr. 5785/09.04.2009, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a Comercială.

Va schimba în tot hotărârea apelată, în sensul că va admite acțiunea formulată de către reclamanta Formby Trading Limited și va constata nulitatea absolută a contractelor de cesiune de acțiuni nr. 61/16.06.2007 și nr. 72/12.07.2007.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE**

Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatelor SC Pengana LLC Washington DC și SC Fier Forjat M&I SRL.

Respinge apelul declarat de apelanta reclamantă **FORMBY TRADING LIMITED** împotriva încheierii din 04.06.2008, pronunțată de Tribunalul București Secția a VI-a Comercială.

Admite apelul declarat de apelanta reclamantă **FORMBY TRADING LIMITED**, cu sediul ales pentru comunicarea actelor de procedură în Sat Fundeni, Comuna Dobroești, str. Cireșului nr. 43B, jud. Ilfov, împotriva sentinței comerciale nr.5785/09.04.2009, pronunțată de Tribunalul București Secția a VI-a Comercială, în dosarul nr.35969/3/2007, în contradictoriu cu intimații pârâți **SC PENGANA LLC WASHINGTON DC**, cu sediul ales în București, str. Lipscani nr. 33, sector 3 și în București, str. Mihail Sebastian nr. 15, ap.5, sector 5, **SC FIER FORJAT M&I SRL**, cu sediul în București, str. Mihail Sebastian,

nr. 15, et. 2, ap. 5, sector 5 și **SAVA CĂTĂLIN**, domiciliat în București, Bd. Iuliu Maniu nr. 16, bl. 14, sc. A, et.9, ap. 18, sector 6.

Schimbă în tot hotărârea apelată, în sensul că admite acțiunea formulată de către reclamanta Formby Trading Limited și constată nulitatea absolută a contractelor de cesiune de acțiuni nr.61/16.06.2007 și nr.72/12.07.2007.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi 10 mai 2012.

PREȘEDINTE
CARMEN MIHAELA
NEGULESCU

JUDECĂTOR
MARIANA POPESCU

GREFIER
CRISTINĂ GABRIELA MIGLEȘ

Red.28.05.2012 Jud. C.M.N.

Tehnored. 31.05.2012 M.D.

6 ex. /

.....
Tribunalul București Secția a VI-a Comercială
Judecător fond: Elena Liviana Vrabie

240 file
600/0606/2012